

פרויקט בית רה"מ החדש: 11 שנה, השקעה של מיליוני שקלים בתכנון ובהכנות, ועכשיו מחפשים מקום אחר

דוח מבקר המדינה קובע שעל אף ההסכמה בדבר נחיצותו של מבנה חדש עבור ראש הממשלה והצורך בקידומו, אפילו תהליך תכנונו עדיין לא הושלם בגלל שהשב"כ לא עודכן בתוכנית שינוי הכניסה לירושלים • משרד רה"מ: "הוחלט באופן מיידי על השהיית הפרויקט במיקום שנקבע"

[גיא נרדי](#) 14:00 **גלובס**

הדמיית מעון ראש הממשלה החדש. אפילו תהליך תכנונו עדיין לא הושלם /הדמיה: רם כרמי אדריכלים ועדה כרמי-מלמד אדריכלים

[9](#)

דוח מבקר המדינה מביע דאגה מהתנפחות עלות פרויקט הקמת מבנה בית ראש הממשלה החדש, המכונה "פרויקט אלמוג". העלות המוערכת של הפרויקט בתכנון המקורי של אדריכל רם כרמי בשנת 2009 הייתה 650 מיליון שקל. העלות המוערכת בתכנונה של עדה כרמי מלמד מ-2018 כבר הגיעה ל-1.2 מיליארד שקל. הסיבה העיקרית להגדלת העלויות היא שינוי דרישות המיגון של השב"כ לאורך השנים. כמו כן, ההוצאה על התכנון האדריכלי והקידום הסטטוטורי של הפרויקט עומדת על 6.5 מיליון שקל, ומצד שני הדרישות ההולכות וגדלות למיגון בית ראש הממשלה הנוכחי ברחוב בלפור מוערכות ב-50 מיליון שקל.

בהחלטת הקבינט מ-2015 ניקבע שיש להשלים את מבנה בית ראש הממשלה החדש, שעלותו הוערכה אז במיליארד שקל, עד שנת 2018. דוח מבקר המדינה שמתפרסם היום מקדיש פרק שלם לנושא וקובע שעל אף ההסכמה בדבר נחיצותו והצורך בקידומו של מבנה חדש, הרי שאפילו תהליך תכנונו עדיין לא הושלם. הדוח קובע ש"עקב כך נשקפת סכנה לאינטרסים לאומיים מרכזיים", ומציין שהשיהוי גרם לאובדן של משאבים כספיים רבים.

מטרתו המרכזית של "פרויקט אלמוג", מיזם הקמת בית חדש לראש הממשלה ולצידו מבנה חדש למשרד ראש הממשלה, הייתה לספק מיגון בטחוני ותשתית תפקודית שתבטיח את שרידות ורציפות התפקוד של הנהגת המדינה בעיתות שיגרה וחירום. איחוד משרד ראש הממשלה ומעונו נועדו לאפשר תפקוד רצוף של ראש הממשלה, לרכז את המאמצים הנדרשים לפעילות ראש הממשלה ואבטוחו וכך לצמצם את ההוצאות הכוללות.

התוכנית המקורית של קומפלקס בית ראש הממשלה החדש, שנערכה ע"י האדריכל המנוח חתן פרס ישראל רם כרמי, ונחשפה בשנת 2009, הציעה הקמת מבנה הכולל משרדים ואולם כנסים על חטיבת קרקע המשתרעת על פני 28 דונם וממוקמת בין הרחובות שדרות יצחק רבין, שדרות הנשיא השישי ורחוב העלייה, מצפון למשרד החוץ ומערב למשרד מבקר המדינה וחניון הלאום. ע"פ התכנון המקורי, שטחו של מעון ראש הממשלה היה אמור להשתרע על שטח של כ-300 מ"ר. המבנה שהוצע על ידי כרמי קיבל ביקורת רבה שהתייחסה לעיצובו האקסטרווגנטי והעלות שלו, שעמדה אז על 650 מיליון שקלים.

הגרסא החדשה של המבנה, משנת 2015, הוצגה ע"י האדריכלית עדה כרמי-מלמד, אחותו של רם כרמי וכלת פרס ישראל, הייתה הרבה יותר מאופקת ואושרה על ידי מוסדות התכנון ב-2017. עלותה נאמדה אז במיליארד שקלים.

ע"פ דוח מבקר המדינה שמתפרסם היום הקפאת התוכנית החדשה של בית ראש הממשלה נבעה מכך שהשב"כ לא עודכן באשר לתוכנית החדשה של הכניסה לעיר, הכוללת גם 12 בניינים רבי קומות בסמוך לאתר המעון, לתוואי הקו הירוק של הרכבת הקלה העובר מצידו המערבי של הפרויקט, לתב"ע קריית בן גוריון (קרית הממשלה), אשר מציעה העברת משרדי ממשלה נוספים לאזור ולקשיים ביטחוניים במימוש הפרויקט.

דרישות המיגון החדשות של השב"כ הוערכו בסכום של 270 מיליון שקל. מדוח המבקר עולה שהמטה לביטחון לאומי (המל"ל), לא העביר למתכננים את המידע העדכני הדרוש לתכנון הפרויקט וכך גרם לעיכוב נוסף. כמו כן, הוועדה להסרת חסמים, שהייתה אמורה לפתור בעיות בניהול הפרויקט לא התכנסה ולו גם פעם אחת בכל התקופה שבין 2014 ו-2019.

הדוח מעלה את האפשרות של בחירת מיקום חלופי, ודורש מממלא מקום מנכ"ל משרד ראש הממשלה לבחון בהקדם את החלופות למיקום הפרויקט וליזום את הבאתן להחלטת ממשלה. ללא קשר, נדרש קידום מיגון ביניים של מבני המעון ומשרדי הממשלה הקיימים. עניין נוסף הוא ההצעה שהשב"כ יתחיל לקדם בדיקה סדורה של היבטים תכנוניים בכל המתקנים הנמצאים תחת אחריותו.

ממשרד ראש הממשלה נמסר בתגובה: "משרד ראש הממשלה רואה חשיבות רבה בקידום הפרויקט שיהווה מעטפת תפעולית ואבטחתית מקיפה לפעילות הנדרשת. בעקבות חוות הדעת הביטחונית אודות מיקום הפרויקט והאיומים הנשקפים בעקבותיו, שהובאו לצוות המקצועי במשרד רק בשלבים מאוחרים בעבודת המטה, הוחלט באופן מיידי על השהיית הפרויקט במיקום שנקבע - החלטה שחסכה מיליונים רבים.

"ביוזמת הנהלת המשרד, עוד טרם דו"ח המבקר, ובתיאום מלא עם שירות הביטחון הכללי, החלה ומושלמת בימים אלה בדיקה של חלופה פונקציונלית ויעילה לפרויקט, תוך מתן דגש על צמצום עלויות, התייעלות מקסימלית והשפעה מעטה ככל הניתן של המבנה על הגרים

בסביבתו. בשל העיכוב ביישום הפרויקט, הנחו גורמי הביטחון לבצע עבודות מיגון זמניות של המבנים הקיימים אשר טרם יצאו אל הפועל."

מטעם שב"כ נמסר כי "שירות הביטחון הכללי פעל באופן מקצועי לאפיון דרישות הביטחון כנגד שלל האיומים המצויים במסגרת יעודו ואחריותו בפרוייקט הקמת מעון ומשרד ראש הממשלה, וגיבש עמדתו למתן מענה לאיומים אלו. הטענה המועלית בדו"ח בדבר עיכובים במימוש הפרוייקט בשל התמשכות טיפולי השב"כ, הינה משוללת כל יסוד. כלל הפעולות המקצועיות, הענייניות והמהירות שביצע שב"כ במסגרת אחריותו, פורטו במענה שהועבר למשרד מבקר המדינה ולצערנו לא באו לידי ביטוי בחלקים שפורסמו לציבור.

דו"ח מבקר המדינה מצא כי המידע התכנוני הרלוונטי הנוגע לתכנית הפיתוח של האיזור בו צפוי להיות מוקם מעון ומשרד ראש הממשלה לא הובא על ידי המנהלת שהייתה מופקדת על כך, באופן סדור, עקבי ומלא לידיעת שב"כ. נדגיש כי מדובר בפרוייקט המנוהל בידי מנהלת מקצועית בראשות המל"ל. שב"כ לא נדרש ואין זה באחריותו לבצע בחינה של הבינוי העתידי בסביבה המקיפה של הפרוייקט. ידע זה מצוי כולו במנהלת הפרוייקט, ואחריות שב"כ היא להצביע על המענים הביטחוניים והאבטחתיים בלבד אל מול האיומים המוגדרים לפרוייקט."